

טיב הקהילה

ב"ד

פר' יתרו

כ' שבט תשפ"ב

המסע לפי אופק דושימי

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הדרה"ג 4:28

מוצ"ש"ק 5:44

ר"ת 6:21

סוף זמן קריאת שמע וחפילה

סוק"ש"א 8:27 | סו"ת"א' 9:35

סוק"ש"ב 9:11 | סו"ת"ב' 10:04

המסע לפי שיעור הור"י

גיליון מס':

604

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

להגביר המוח על הלב

כל ישותו לבוראו, ולהתגורר מכל רצון גופני וחומרי שאינו לכבוד בוראו, ואז יצליח ה' דרכו לכבוש את יצרו הגס, ויטרו כל המסכים המבדילים בינו לבין הקדושה העליונה, ויזכה להתעלות ולהנות מזיו העליון.

אחר אלו הדברים נעמוד על לשונו של רש"י על מאמר הכתוב שלפנינו. הנה כשרצה רש"י לבטא את האחדות שהיתה בישראל כהכנה לקבלת התורה אמר: 'כאיש אחד בלב אחד', ואילו לעיל (ד', י') כשדיבר הכתוב אודות רדיפת מצרים אחר ישראל פירש רש"י גם כן שהיה זה באחדות, אולם שם אמר בהיפך 'בלב אחד כאיש אחד', וצריכים להבין למה שינה רש"י בסידור הלשונות.

יש לומר שאיש' מורה על בחינת ה'שכל', כי בין כל הברואים לא תמצא מציאות ה'שכל' אלא באיש. והנה כשישראל רצו לקבל את התורה היה זה כתוצאה מזה שהגבירו את המוח על הלב, כי אלמלא זאת לא היו חפצים בתורה, וכפי שסירבו יתר האומות לקבלה מפני הקושי להילחם בתאוות הלב, ורק אחר שבחינת האיש' הסכים לקבלת התורה נתהפכו גם הלבבות ליראה ולאהבה את ה', ולכן שפיר יש להקדים את האיש' להלב', אולם אצל המצריים היה בהיפך, מתחילה נתעוררו להתאחד מתוך רצון הלב, כי הלב רצה להשיב את ישראל מצריימה ולהשעבד בהם שוב, וכלל לא התחשבו בעיני השכל להבין כי עתיד הקב"ה להיפרע מהם כדרך שפרע מהם במצרים, ורק אחר שהיו 'בלב אחד' כבשו הלבבות גם את המוחות, ונעשה גם בחינת 'איש אחד', כי בחינת השכל נתבטל לבחינת הלב. וגנאי גדול הוא להמצריים שלא היה בהם אפילו אחד שביקש להגביר את המוח על הלב.

אולם האמת הוא שאומות העולם אין להם כלל את היכולת להגביר השכל על הרצון, ורק בני ישראל זכו לבחינת 'אדם' וניחונם בזה הכח, אבל הגוים הם בחינת 'בהמה' שאין ביכולתה לתת מעצור לרצונותיה. וכפי שרואים שגם אחר שספגו עשר מכות נאמנות לא היה בכח שכלם למנוע תאוות לבם. וכמעשה שהיה עם מרן ה'בעל שם טוב' זי"ע, שהלך פעם עם נכדו הרה"ק רבי ברוכל' זי"ע בעודו ילד, ותוך כדי הילוכם פגשו באחד הפריצים, הלה כבר הכיר את הבעש"ט מאז, והתחיל לתנוט לפניו את סאת יגונו, על כך שמראשו ועד קדקדו היו מלא פצעים וחבורות, ואינו מוצא מזור לנפשו.

נענה הבעל שם טוב ואמר לו, שאינו רואה מזור לאלו הפצעים, אם לא שיתאפק מתאוותיו, אולם הפריץ לא היה ביכולתו להכיל את הדברים, ושאל בתמיה, האיך יכולים לדרוש כזאת מהאדם, וכי יכולים לומר שמי שתאב לרצונו שימנע מלמלאותו? הרי בלא מילוי משאלותיו הינו כחסר אבר... ותוך כדי כך שאל את הבעש"ט, כלום הנכם יכולים לעשות כזאת?

ענה הבעש"ט ואמר לו, אני הרי נולדתי להוריי זקנים, על כן אין אני להוט כל כך לתאוות חומריים, ועל התאוה המועטת שיש לי עדיין ביכולתו של אדם להתגבר.

כשנפטרו לשלום שאל הנכד לזקינו הבעש"ט: סבא, למה לא אמרת להגוי שהגוי יהודי, ויהודי כן יכול להתאפק מלמלא את תאוותו, נענה הבעש"ט ואמר לו: מה מבין גוי בערכו הרם של יהודי...

ניתן שם ישראל נגד הקה"ר: (ט, ב)

ופירש"י: ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד.

הנה ידוע הוא שכל הליכותיו ופעולותיו של האדם תלויים ב'מוח' ובלב'. שני אלו הם על פי רוב מתנגדים אחד לזולתו, וכל אחד מורה לו לאדם את הטוב הנראה לפניו, תאוות הלב תלוי בעיני הבשר, וכלשון חז"ל (ירושלמי ברכות פ"א ה"ה) 'העין רואה והלב חומד', והיא המורה לו לאדם לעשות כחמדתה. שונה השכל שעיניו תלויים בדיעותיו שעיקר תכליתו של האדם הוא בעולם העליון, והוא המבין שהפסד גדול הוא לו לאדם כשהולך אחר הטוב הנראה לעין, כי זה הטוב יגרע את נחלתו בעולם העליון, ועל כן מורה לו לאדם לכבוש את רצונו ולעשות את הטוב המזכה לנצחיות.

אולם בעוד שכל אדם זוכה לעיני הלב, אין כולם זוכים לעיני השכל, כי עיני השכל תלוי בה'אמונה' וב'יראת שמים', והרשעים שאין להם האמונה אינם מכירים בה כלל, ועל כן כל הליכותיהם תלויים רק בעצת הלב. ורק הצדיקים זוכים לעיני השכל, וזוכים לכבוש על ידם את הרצונות שבלב.

זהו עיקר ההבדל בין הצדיקים להרשעים ובמדרש (בראשית רבה פרשה לד סימן י) רואים שחז"ל כבר הוכיחו את הדברים ממקראות התנ"ך, וז"ל: 'ויאמר ה' אל לבו', הרשעים הן ברשות ליבן, 'ויאמר נבל בלבו' (תהלים ד', א), 'ויאמר עשו בלבו' (בראשית כז, מא), 'ויאמר ירבעם בלבו' (מלכים א-ב, כט), 'ויאמר רעב בלבו' (אסתר ו, ו), אבל הצדיקים ליבן ברשותן 'וחנה היא מדברת על לבנה' (שמואל א-א, ג), 'ויאמר דוד אל לבו' (שמואל א-א, כז, א), 'וישם דניאל על לבו' (דניאל א, ח), 'ויאמר ה' אל לבו לא אוסיף' (בראשית ח, כא), לא אוסיף ליסג', עכ"ל.

דברים אלו הוכיח המדרש שהרשע שהוא ברשות לבו והלב הוא מקור לרצונותיו מבטא את רצונותיו 'בלבו' היינו באמצעות הלב, לא כן הצדיק המגביר את רצון השכל על רצון הלב, בו נאמר 'אל לבו' או 'על לבו' כי דבריו הוא מצד השכל, והם המדברים אל לבו שאין השכל מסכמת עמו ועל כן גם מצוה את לבו שלא יציית לרצונותיו.

לאור אלו הדברים פתח רבינו הרמח"ל זי"ע את ספרו 'מסילת ישרים' בזה"ל: 'יסוד החסידות ושורש העבודה התמימה הוא, שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו'. כלומר, אם חפץ האדם בחסידות ובעבודה מוטל עליו להשתמש בעיני השכל, עיני השכל מכוננים את האדם אל חובתו בעולמו, ועל ידם מכיר שאסור לו לאדם ללכת אחר שרירות לבו, ורק הבוחר ללכת בעקבות עיני השכל, שותל את דרכו על אדני העבודה הרצויה.

מוכן מאליו שבחירה מעין זו משמעו מאבק קשה עם היצר, כי זה האחרון יתן את עיקר כובד משקלו כדי למנוע זאת מן האדם, כי החלק החומרי שבאדם הינו כמעט בטבע 'עבד ליצרו', וזה המבקש 'ידורו' כל החומריות הינו בגדו 'בורח מן אדונו', וללא ספק שאדונו היצר יעשה כל טעדיק שבבעולם כדי להחזירו לרשותו. ואין עצה ותבונה מול אותו היצר החומרי אם לא שיכריז גם הוא על 'מלחמת חרמה' ביצרו, ויתנהג כעבד מורד המריד יד על אדונו ללא חת ומורה, מתוך מסירות נפש, היינו מתוך החלטה נחושה לבטל

טיב המערכת

כאיש אחד בלב אחד

כל יהודי לומד כבר סקטנותו לכבוש את רצונותיו, הוא רוצה לשתות כוס חלב אוסרת לו אמו - חכה, לא מזמן אכלת בשר, ילד קטן רואה בחנות סמטק, והוא סבקש מאמו שתקנה לו את הסמטק, האמא בודקת את הסמטק ומחזירה אותו לסדף מה קרה? הוא שואל, אנחנו לא אוכלים את ההכשר הזה, הוא יתחנן ויבכה ויפול לרצפה בבכינות ותחנונים אבל את הסמטק הזה הוא לא יקבל סמטק אחר בהכשר מהודו הוא יכול אולי לקבל, וגם אז צריך שוב לבדוק אם הוא חלבי או פרווה ואיזו ברכה סבוכים עלי, ורק אחרי כל הבידורים יכול הילד לבדוק ואז לאכול את הסמטק, כך אנחנו גדלים וכך אנחנו גדלים ומתחילים את בנינו לשלוט ברצונותינו, אבל אצל גוי אין הדברים כך, גוי רואה סמטק בחנות, הוא לא בודק אם ההכשר מתאים לו, ולא חושב אם הוא חלבי או בשרי, הוא פשוט קונה ואוכל בלי לחשוב יותר מדי, זה נראה יותר קל? ההיפך הוא הנכון, הנה נשלט ע"י רצונותיו, ואילו היהודי שולט ברצונותיו.

על הפסוק: 'יחן שם ישראל נגד הרה"ק שפ"י' כאיש אחד בלב אחד, ואילו בפרשת בשלה על הפסוק 'והנה מצרים נוסע אחרונה', שפ"י רש"י 'בלב אחד כאיש אחד, והנה רש"י הקדוש בדבריו מטיב לבאר את ההבדל שבין ישראל לאינו ישראל, כי אצל המצרים היה זה קודם 'בלב אחד' ואח"כ 'כאיש אחד', ואילו אצל ב"י היה קודם 'כאיש אחד' ואח"כ 'בלב אחד', כי אצל הצדיקים המוח שליט על הלב, ואצל הרשעים הלב שליט על המוח ולכן אחדותם של ישראל הביאה אותם לדבר טוב - קבלת התורה, אבל אחדותם של המצריים הביאה אותם לדבר רע - אל סותם כך גם ראינו בדרך הפלגה שהיו סאוהדים אבל השתמשו באחדותם כדי למרוד בקב"ה וכך אושר המדרש 'צדיקים - ליבם ברשותם אבל הרשעים - הם ברשות ליבם, ולכן אף שאחדות היא דבר טוב, אבל יהודי צריך תמיד לבדוק ולשאל את עצמו מהו רצון הבורא!

(ע"פ טיב וחזרה יחד)

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיור
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

בכל יום יהיו בעיניך כחדשים

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: (יט, א) פרש"י: ביום הזה - בראש חודש. לא היה צריך לכתוב אלא ביום ההוא, מהו ביום הזה, שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאלו היום נתנו:

דריך ירווך בכל עת

הנה המקור לדברי רש"י אלו הוא בחז"ל (בתנחומא יתרו ז, ובספרי ואתחנן ו, ו) ומובנו הפשוט הוא, שיעורר האדם חשקו לתורה ולקיומה כפי שמתעורר חשקו לדעת כל מציאות חדשה המתחדש בעולם, וכפי שהחוש מעיד שכך הוא טבעו של האדם להיות תאב ביותר לדעת מידי יום מה נתחדש בעולם בזה היום, כך באותה מידה ישתוקק לדברי תורה.

ולא יעלה על דעתך שזוהי דרישה הנוגדת את המציאות, כי לאמיתו של דבר מתחדשת התורה מיום ליום, ותאזיזי מה שכתב הט"ז (אור"ח סימן מז הלכות ברכות התורה) אודות נוסח חתימת 'ברכת התורה' בלשון הוה 'נתן התורה', כי מן הראוי היה שיברכו בלשון עבר 'נתן התורה' מאחר שכבר היתה הנתנה בעבר ביום קבלת התורה. אלא הכוונה שהוא יתברך שמו נתן לנו תמיד בכל יום תורתו, דהיינו שאנו עוסקים בה, וממציא לנו הוא יתברך בה טעמים חדשים כמ"ש על דרך ירווך בכל עת.

והחוש אכן מעיד על כך שככל שהאדם ממשמש בתלמודו הוא מוצא בהם טעם חדש, והוא מבחין בנקודות חדשות שלא העלה מקודם על דעתו.

ההשקפה הנכונה על יקרת החיים

בנוסף יש לפרש שכוונת חז"ל להעיר את האדם האין לייקר כל יום מימי חייו, דהנה איתא בגמרא (שבת קנג.) שרבי אליעזר אומר 'שוב יום אחד לפני מיתתך' והקשו עליו תלמידיו 'וכי אדם יודע איזהו יום ימות? - אמר להן: וכל שכן, ישוב היום שמא ימות למחר, ונמצא כל ימיו בתשובה' ע"כ. הרי לנו שעל האדם להתרגל בהשקפה זו שייחנך שזה היום שהוא נמצא בו הוא יומו האחרון, ואם ניתנה לו גם יום המחרת מוטל עליו להיות שמח על כך שזוכה ליום נוסף שיכול לנצל לטובה, ולהוסיף לו בכך זכויות לנצח נצחים.

לכן אמרו שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום נתנו, כי כל יום שביכולתו של האדם לנצל לתורה ולעבודה הוא כעין זכות חדש שנודע לו זה עתה על קיומו, שהרי אין אדם יודע עתו, ועליו לחוש בכל יום שזהו יומו האחרון.

וכמסופר על הרה"ק מסאווראן ז"ע, שהעיד על עצמו שזוכר כל מחשבותיו מאז שהיה כבן שיתר. והתפלא אחד מהשומעים האין יכול להיות כדבר הזה? ושאלו הרה"ק למה אתה מתפלא על כך? האם אתה זוכר את שמחת החתונה שלך? ענהו הלה הן! שוב שאלו: הוזכר אתה מי היו השושיבין והמשמחים? הן! השיב הלה שנית. הוזכר אתה ג"כ מי היו הכלי זמר? הן והן! השיב הלה שוב. אז השיבו הרה"ק: אצלי כל רגע זה חתונה חדשה, ולכן אני זוכר כל רגע במדויק.

זה הוא שאמרנו, שהאדם היודע שכל רגע ורגע מימי חייו הוא יקר המציאות, ושיכולתו לקנות בהם עולמות נצחיים, הוא מחשיב מאוד את עתותיו, וכל רגע הוא אצלו כחידוש גדול, ושמחה גדולה הוא לו כשאכן מנצלו כדבעי.

קבלת עול מלכות שמים בכל יום מתוך יראה ושמחה

ולכן אנו מוצאים בשו"ע (אור"ח סימן סא סעיף ב) שקיום חובב זה בפועל הוא במצוות 'קריאת שמע', שבה פותח האדם את יומו ובאמצעותה מקבל עליו 'עול מלכות שמים', ומקבל עליו לנצל את היום לקיום רצון בוראו. ומאחר שהשקפתו של היהודי על קיומו בכל יום מחודש הוא כעולם חדש שניתן לו במתנה, על כן מוטל עליו לקבל עול מלכות מתוך התחדשות, וזהו שכתב שם בשו"ע: 'אשר אנכי מצוין היום (דברים ו, ו) היינו לומר: בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, ולא כמי שכבר שמע אותו הרבה פעמים שאינו חביב אצלי' עכ"ל. ובמשנה ברורה (שם ס"ק ז) מרחיב להמחיש האין לבטא את הדברים בפועל ח"ל: 'כתב הטור בשם רב עמרם לישוייה איניש לק"ש בכל זמן דקרי לה כפרוטגמא חדשה [הוא כתב צווי המלך על בני מדינתו] ויחשוב בלבו אלו מלך ב"ו שולח פרוטגמא חדשה בודאי היו כל בני המדינה קוראין אותה באימה ויראה ברית זועי ק"ו לק"ש שהוא פרוטגמא של מלך ממ"ה הקדוש ברוך הוא שחייב כ"א לקרותה באימה ויראה ברית זועי, וכתב הפרישה דלהכי המשילו לפרוטגמא כתב צווי המלך לומר לך שלא תקרא ק"ש בחטיפה ובמרוצה ובעירבוב הדברים אלא במתון מלה במלה ובהפסק בין דבר לדבר כאדם הקורא צווי המלך שקורא במתון גדול כל צווי בפני עצמו להבינו על תכונתו כי יקרא ק"ש כל צווי וצווי עונש ועונש הנזכר בו ישימ אל לבו להבינו כי הוא צווי המלך הגדול ברוך הוא' עכ"ל.

מה יעשה אדם וינצל ימיו כרבעי

ורואה אני לנכון להעתיק את דבריו של מרן בעל ה'חפץ חיים' (בספרו 'אהבת חסד' פרק א בהג"ה) כיון שבדבריו הוא מנתב להאדם דרך האין לנצל את יומו מתוך זריזות והתחדשות, והא לך לשונו: 'שמעתי בשם גאון אחד שאמר שהאדם צריך לשער בנפשו שלשה דברים, אחד שאין לו אלא יום אחד לחיות. גם שאין לו אלא פרק משניות אחד או דף גמרא אחד מה שהוא עוסק בו עתה. גם שהוא ישראל אחד שהקב"ה מצווה על קיום התורה ובו תלוי קיום העולם.

כי עי"ז שיחשוב שיש לו רק יום אחד לחיות, יעשה כל מה שבכווח בתשובה ומעשים טובים ולא יניח הדבר עד למחר, גם ממה שיחשוב שאין לו אלא מעט לתלמוד ממילא שוב לא יתעצל בזה, לאפוקי מהיצר שמרחיב הדבר בלבו ואומר לו כמה תהיה מוכרח לעמול משך זמן רב עד שתגמור הסדר או המסכת, ועי"ז הוא מרפה ידו. גם ממה שיחשוב שעליו תלוי קיום העולם יזדרז ביותר, לאפוקי מהיצר שמטעהו, ואומר לו בודאי נמצא אנשים אחרים מקיימי התורה כראוי, ויתקיים העולם בשבילם, ובאמת כבר אמרו חז"ל שחייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, וגם פעמים שהעולם חצוי זכאי וחצוי חייב, וכשניתוסף חוטא אחד הוא מכריע כל העולם לכף חובה עי"ז. ולדעתי כל זה רמז בתורה"ק בפרשת ק"ש, ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך וגו', והאין תעשה עד שנתגי עמו, והיו הדברים האלה היינו אותו המעט שהוא לומד עתה, אשר אנכי מצוין, היינו שיחשוב בלבו שבועלם אין רק הקב"ה הוא, היום, היינו שאין לו רק יום זה לבדו. על לבבך, היינו השלשה דברים אלו יהיו לאדם על לבבו תמיד, עכ"ל.

השי"ת יזכנו שאכן תהיה התורה בעינינו כחדשים, ומתוך כך נזכה לעבוד את בוראינו מתוך שמחה בו ובתורתו.

הלכות ברכת התורה

א. ברכת התורה צריך לזהר בה מאוד שלא ללמוד עד שיברך, ויברכנה בשמחה גדולה ליתן הודאה על שבתו בנו ונתן לנו כלי חמדנו, ומי שאינו נזהר בברכת התורה עונשו גדול מאוד, ואמרו חז"ל שאינו זוכה ח"ו להיות לו בן ת"ח עבור זה (פ"ו ס"א ומ"ב סק"ג).

ב. וצריך לזהר בה מאוד, שלא חרבה הארץ אלא מפני שלא ברכו בתורה תחילה, לפי שלא היתה חשובה בעיניהם כל כך לברך עליה, לכן היו מזלזלים בברכתה, ולכן לא הגינה עליהם תורתם אף על פי שעסקו בה הרבה, ולכן יראה כל אדם שתהיה כלי חמדו של הקדוש ברוך הוא שהיה משתעשע בה בכל יום חשובה בעיניו לברך עליה בשמחה יותר מעל כל הנאות שבעולם, שזה מורה שעוסק בה לשמה, וזוכה לשלשלת הנמשך לעוסק בה לשמה, שהוא, לא יומשו מפיך ומפי ורעך וגו', שתעשה שאלתו ובקשתו שמבטק בברכתה ונהיה אהוב וצאצאיו (ש"ע הרב ס"א).

ג. ויכוין בברכתו על מעמד הר סיני אשר בחר בנו מכל העמים וקרבנו לפני הר סיני והשמיענו דבריו מתוך האש ונתן לנו את תורתו הקדושה שהיא בית חיינו כלי חמדנו שהיה משתעשע בה בכל יום (שו"ת).

ד. ומעיקר הזהירות הוא, שצריך להבין פירוש המילות, ולאמרה נחת מילה במילה שלא יחסר שום תיבה או אות, וגם צריך לאמרה בחשק נמרץ, וישים אל ליבו אשר הוא מברך על התורה אשר הוא חיינו ואורך ימינו בעוה"ז ובעוה"ב (פ"ד סק"א).

ה. ברכת התורה היא סגולה נפלאה שלא ישכח מה שילמוד (פ"ח סמ"ט ברכת פ"ד ס"ד).

ו. וצריך לברך בין למקרא בין למדורש בין למשנה בין לגמרא (פ"ט), וכן לדבר הזוהר והקבלה (פ"ח סק"א).

ז. ובכלל זה ספרי דרש, וה"ה ספרי מוסר אם יש בהם פסוקים ודשות חז"ל (מק"ח לח"י ס"ג), וכן לימוד הא' ב' עם בנו גם כן בכלל מצות ת"ת, כשמכוון לך, אבל בשעת הדחק כששואל ממנו על איזה אות כיצד לקרואה, אינו צריך למנוע מפני ברכת התורה, שיש לו על מה לסמוך שאין מתכוונים למצות ת"ת (תש"ח ד"ס).

ח. ואין לומר פסוקים אפילו דרך תחנונים קודם ברכת התורה, ויש לנהוג גם כן בימי הסליחות לומר ברכת התורה קודם הסליחות ולדלגה אחר כך כשאומר ברכת השחר (מ"ב פ"ו סק"ו).

ט. הרבה ראשונים סוברים שברכת התורה הוא מדאווייתא, ולכן אם נסתפק לו אם בריך ברכת התורה חוזר ומברך, ומכל מקום לא יברך מספק אלא ברכת אשר בחר בנו, מיהו לכתחילה צריך לזהר שיבקש מאחר

וברייתא דאלו דברים כמו שנוהגין, וכל זה בכותב ספרים לעצמו דרך לימודו ומבין מה שכותב, אבל סופר המעתיק שאינו מבקש להבין, אין צריך לברך, דאין זה לימוד, וכל שכן בכותב איזה פסוק באיגרת הרשות לדבר צחות, ואם הוא כותב ומעתיק וכוננו להרויח ממון, אפשר דאפילו בקראת התיבות גם כן אין צריך לברך דאין זה בכלל לימוד, ולמעשה יש להחמיר עם השכים בבוקר לכתוב סת"ם לברך ברכת התורה ולומר אחר כך הפסוקים שנוהגים, ואחר כך יכתוב (פ"ג ומ"ב סק"ד וב"ח ד"ה ע"פ).

י. המהרהר בדברי תורה, אין צריך לברך, ולכן הלומדים בעיון מתוך הספר, ויהו להוציא קצת דברי תורה אחר הברכה, אם אינו אומר הפסוקים כמו שנוהגין, וכן יכול לפסוק דין קודם ברכת התורה בלא נתינת טעם, ודוקא לפסוק דין בין בעלי דינים או שאלת אישור והיתר, דאינו דרך לימוד, אבל ללמוד דין בספר בלא טעם דינו ככותב, והגור"א חולק על זה וסובר דאפילו בהרהור אסור קודם ברכת התורה, וכל שכן לפסוק דין, ומיהו לעשות פעולת מצוה קודם ברכת התורה מותר לכולי עלמא, אפילו דבשעת מעשה ודאי מהרהר בדין זה, כיון שאינו מתכוין ללמוד, אין צריך ברכה (פ"ג ומ"ב סק"ה ו' ד).

יא. אמנם השומע דברי תורה צריך לברך, כיון דשומע כעונה עדיף מהרהר (ש"ע סק"ה).

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

כבד את אביך ואת אמך - למען יאריכון ימך!

פירוש רש"י: "למען יאריכון ימך - אם תכבד יאריכון, ואם לאו יקצרון. שדברי תורה נוטריקון הם נדרשין, מכלל הן לאו, ומכלל לאו הן" ע"כ.

מבאר לנו הכתוב כאן, שכל עצם צורת ואיכות חיינו בעולם הזה תלויים ועומדים במצוה רבתא זו של כיבוד אב ואם, שכן יסוד ענין 'אריכות ימים' מובנו בימים הטובים העוברים על האדם בטוב ובנעימים, וקיצור ימים הוא בהיפך, ימים מלאים קשיים ויסורים ועגמות נפש, רחמנא ליעלן. כדמוכח מפירוש רש"י בסוגיא דשבת (קה:), דמסקינן בנמרא גבי הני בבלאי: "ימים האריכו שנים לא האריכו". ופירש רש"י: "ימים האריכו - שכלו ימיהם בטוב, דחשיב 'אריכות ימים' כדאמרין בסדר יומא (עא). כי אורך ימים ושנות חיים יוסיפ' (משלי ג, ב), וכי יש לך שנים של חיים ושנים שאינם של חיים. אמר ר' אלעזר, אלו שנותיו של אדם שמתהפכות עליו מרעה לטובה" ע"כ. - הרי מוכח ענין 'אריכות ימים' כשימיהם בטוב ובנעימים, שנים המלאים טובה וברכה בשלום ובשמחה.

לפיכך אם רואה אדם שעוברים עליו יסורים ועגמות נפש חיינים קשים, יערוך חשבון נפשו שמא כל זאת באתוהו מחמת שפנים כבכוד אביו ואימו. ואם מצא שאכן זלזל בכבודם, יחוש לבקש מהם סליחה ומחילה. ובתקוה דרכו כראוי, יעוררו הבורא לזכות לימים טובים ונעימים בכמות ובאיכות. וגדל ערך מצוה זו אין לשער ואין לתאר, והאריכו מאוד בזה בחז"ל ומדרשים, וז"ל התנא דבי אליהו (רבה פכו'): "שכל זמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אין חטא של חילול השבת, ולא שאר שום כל חטא בא על ידו, ואם חטא נמחל לו וכי" עכ"ל. והיא מצוה השקולה כנגד כל עשרת הדברות, ומן היחידות שהתורה תולה בה גם את חיי עולם הזה!

[ע"פ 'טיב התורה' - פרשה דין]

• § •

בירושלים עיר הקודש התגורר איש זקן מאד ושבע ימים, ה"ה הרב בלאט ז"ל, הוא נפטר בשיבה טובה והלך לעולמו בגיל מופלג מאד יותר ממאה ועשר שנים!

כאשר עליתי שם למצות ניחום אבלים, נסכה השיחה בין היתר אודות אריכות ימיו ושנותיו. ואמר בנו יבלחט"א, שלאחר שרבים נדברו בענין זה במה זכה אביו לאריכות ימים מופלגה כל כך? חשב לעצמו שיתכן שזכה לכך בשכר מצות 'כיבוד אב ואם' שקיים בהידור רב!

וסיפר שהיה לו לאביו מפעל עסק גדול, בו עבדו עשרות פועלים במרץ רב בהנפקת התוצרת הנדרשת מדי חודש, עבדו הזומנות הסיטונאיות שהגיעו אל המפעל תדיר.

היו לו להרב בלאט זוג הורים זקנים, שכיבדם ואהבם עד מאד, וחיפש דרך כיצד להחיותם בוקנותם ולתת טעם בחייהם. לאחר שחשב רבות בדבר מצא דרך מקורית ביותר, הוא הקים בקומת המשרדים שבמפעל הענק, משרד אחד נאה ומיוחד עבור 'סידורי שקיים'... כידוע דרכי המסחר ומשא ומתן באותם שנים שרוב התשלומים התבצעו בהמתאות ושיקים, הן מצד הסיטונאים המזמינים והן מצד בעלי החנויות ושאר לקוחות החברה, המשרד היה בנוי לתפארת, נוח ונעים עם כל הכלים הנצרכים. וביקש מאת הרוזי הדגולים 'לקבל' את המשרה החשובה הזו, שכל מחזור הכספים של המפעל תלוי בה!

הם אכן נענו בדבר, ונכנסו יחדיו למשרד הנעים וניהלו משם את כל ענייני השיקים בנייתם והפקדתם על הצד היותר טוב, בהיותם יסודיים ומסודרים מטבעם טיפלו בכל שיק במסירות. עד שחשו כמו 'בעלי בתים' של המפעל כולו, שכן אחריהם טיפלו כל ענין השיקים מוטלת על כתפיהם...

הרעיון הנפלא שהגה הבן במיוחד בשביל הוריו, כדי להנעים את חייהם ואת שנותיהם בטובה וברכה, התברר כמוצלח במיוחד, ובכל אותם שנים היו ההורים מלאים סיפוק ושמחת חיים, וביצעו את תפקידם ברצון ובשמחה, ובכך זכו לכבוד מיוחד מכל עובדי המפעל, בהיותם ההורים של בעל הבית, ובכל אירוע שהתרחש במפעל היו הם יושבים ראשונה במלכות, וכך החזיקם בכבוד ובהדרו! והרי הדבר מפורש להדיא בעשרת הדברות, בשכר מצות כיבוד אב: "למען יאריכון ימך, ולמען ייטב לך וגו'!"

[קובץ 'פרסיות' - 489928]

• § •

מעשה נפלא שמעתי ממע"כ אבי מורי הגה"צ זצוק"ל בעל 'מעדני השולחן', באברך ירושלמי אחד שכחודש לאחר נישואיו נתקף בכאבי בטן עזים, וכשניגש בבהילות אל הרופא לעריכת בדיקות מקיפות, נדהם והשתומם ממה שנודע ונתגלה בבירור שהוא חולה במחלה אנושה ומסוכנת מאד, שלפי הסיכויים

שנתנו הרופאים לא יוכל להחזיק בה מעמד יותר מחודשים ספורים, מאחר והאיברים הפנימיים נשחתים וענקלים רח"ל כאשר הראו הצילומים בהחיות, וכמעט שאין בידם להושיע כלום!

וזגתו הצעירה והמסורה שדאגה מאוד לחיי בעלה הטר, בידרה רבות אצל הרופאים אם אין בכל זאת דרך טיפול רפואי בניסיון להציל את חייו, והם אכן המליצו על טיפול מסוים שאולי ניתן לרפואת בו את המחלה, אבל בשל תוקף המחלה והתנגדותה החזקה נגדו הרופאים לטיפול זה סיכויים קלושים ביותר להצלחה.

כָּבֵד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, לְמַעַן יָאָרִיכוֹן יָמֶיךָ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ.

הכלה הצעירה לא אמרה נושא, וביקשה מבעלה להיכנס תיכף לבית החולים ולהתחיל בסדרת הטיפול המוצע. אך בעלה החולה שהיה תלמיד חכם וירא אלקים אמר, שברצונו לנסוע תחילה לבני ברק, ולסור למעונו של מרן החזון איש זצוק"ל להתייעץ עימו ולבקש את ברכתו. באותם ימים הייתה הנסיעה לבני ברק אורכת כמה

שעות, כשמירושלים הגיעו אל העיר תל אביב, ומשם בנסיעה ארוכה לבני ברק, במצבו הקשה והחלש של החולה הייתה זו נסיעה של 'מסירות נפש', אך הוא לא ויתר בשום אופן על נסיעה זו, באומרו שהוא סוגיא מפורשת בפרש יש נוחלין (בבא בתרא קטז. ושי"ג): "ידרש ר' פנחס בר חמא, כל יש לו חולה בתוך ביתו, לך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, שנאמר (משלי טז, יד) 'חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה' ע"כ.

בהגיעו אחר כל טלטולי הדרך הקשים לביתו נאוה קודש של רבם של ישראל החזון איש זצוק"ל, פרץ בבכי מר הוא סיפר על מחלתו הקשה, וביקש ברכה טובה מאחר שהרופאים קבעו שימיו קצרים ביותר...

כשמעו החזון איש את החלטת הרופאים התחייך ואמר: בשביל מה צריך כאן ברכה לסתור את קביעת הרופאים, כאשר מקרא מפורש יש לפנינו שיש בכוחו להפוך הכל! הלא הוא בפרשת יתרו (שמות כ, יב): "כבד את אביך ואת אמך, למען יאריכון ימך!" - קח נא אפוא את הברכה הזאת שנותנת לך התורה הקדושה בעצמה, ותזכה לאורך ימים ושנים טובות.

כששמע האברך את דברי קדשו התמלא רוח חיים, ושינה תיכף את תכנית נסיעתו, במקום לצאת בנסיעה לבית החולים ולהתאשפז לטיפול הקשה והמתמשך, הוא נסע בהתלהבות אש קודש אל בית הרוזי שבירושלים, ותיכף בהיכנסו ברכם לשלום בכל לב, הפשיל שרולים והחל לעזור ולסייע בכל כוחו בכל האפשר. הוא לא פסק מלשאל את אביו ואת אימו במה עוד ניתן לעזור כאן? במה יוכל יותר לכבדם?!

כשראה אביו המסור את גדל רצונו לכבדם אמר, שמזה עינן שמחפש הוא 'חברותא' טובה ללמוד עמו לעת ערב, לאחר שמסיים את מלאכתו. [הוא החזיק חנות קטנה בירושלים, שהיתה נסגרת בשעת ערב מוקדמת].

הבן הצעיר שמח על כך כמובן כמוצא שלל רב, והוא אכן החל להגיע מדי ערב לבית הרוזי, למד עם אביו בחברותא בטוב לבב, לא לפני שהגיש לפניו 'כוס תה' חמה עם מיני תרגימא. ואף לאחר הלימוד נשאר לעזור ולסייע לאימו ולאביו בכל דבר, והשתדל בכל כוחו לכבדם באהבה אין קץ!

לבית החולים הוא כמובן לא נכנס, כדי שיוכל להמשיך בכל יום בתפקידו החדש שבבית הרוזי, וכעבור תקופה קצרה ביותר כשנקרא אל הרופא לעריכת בדיקה מעמיקה, לעומד על מצב מחלתו הקשה, גילה הרופא לתדהמתו שמצב המחלה הולך בכיוון הפוך... ובמקום שיתגבר ויתחזק בכרסום האיברים הפנימיים כדרכו, נמצא הגוף נלחם כנגדו וממגר את כל יסוד המחלה!

חלפו להם עוד כמה חודשים טובים, כשמידי שבועיים לערך ניגש האיש שוב לבדיקת המצב, ומצבו הרפואי השתנה לחלוטין! עד שיצא לגמרי מכל מחלתו והיא נעלמה כליל, כמי שלא הייתה כאן מעולם!

הרופאים כולם ציינו זאת כנס רפואי, ושמורו באריכותם על כל תצלומי הבדיקות אשר הראו מתחילה את מצב ההתדרדרות הקשה, ואת המהפכה הפתאומית שהתחוללה בקרבם, עד להצלה והרפואה השלמה!

יהודי זה, סיים אבי זצ"ל את סיפורו, זכה אכן לאריכות ימים ושנים, כדבר איש האלקים בברכת התורה, והגיע קרוב לגיל תשעים שנה!

ולמדנו מטיב מעשה זה, עד היכן מגעת מעלת מצות כיבוד אב ואם, וכמה צריכים אנו להאמין באמונה שלמה ותמימה בקיום התורה והמצוות, כי הם חיינו ואורך ימינו, ולהאמין בכל לב בדברי חכמים ובברכת התורה 'למען יאריכו ימך ולמען יטב לך'!

[טיב התחזקות - כיבוד אב ואם]

• § •

הגה"ק המקובל רבי מאיר אבוחצירא זצוק"ל, בנו

'איש גמזו'

לצורך בדיקה רפואית הזמנתי תור לרופא מומחה דרך קופת החולים. התור הפנוי הראשון היה לעוד חצי שנה, אך יחד עם זאת הכניסו אותי לרשימת המתנה מפני שלפעמים מתבטל תור של מישהו אחר ואז מכניסים את מי שברשימה. אכן קבלתי הודעה שהתפנה תור ועד שהפקידה מהקופת חולים רשמה אותי התור נלקח על ידי מישהו אחר.

היא התנצלה מאוד ואני באופן טבעי אמרתי "גם זו לטובה!!! מה שה' מחליט זה טוב עבורי!!!" הפקידה הייתה בהלם ואמרה בהתרגשות שמעולם לא שמעה אדם מגיב בצורה כזו. תמיד זה מלווה בצעקות וגידופים, והוסיפה כי היא בטוחה שה' יסדר לי משהו...

למחרת התקשרה שהתפנה תור והיא כבר תפסה את זה עבורי.

היא הסבירה שנדיר מאוד שמתפנים כאלו תורים וזה רק ה' יסדר לי כזה תור עוד יותר מהיר בהרבה מהקודם...

בעל המעשה ה"ב.

• • • • •

'כל עכבא לטובה'

סיפר מורינו הרב שליט"א בהתרגשות: הייתי כל היום בבית הרפואה עם אחד מבי ביתי. אחר כך יצאתי למסור שיעור, והבן שלי אמר היה להישאר בבית הרפואה ללילה. אלא שגשמים עזים פקדו את ירושלים בפתע פתאום ואין מונית אחת לרפואה... מרוב עומס כבר לא ענו לטלפונים.

בדיוק היה אצלי יהודי מחו"ל ששנתיים רצה להגיע, אלא שבעקבות הקורונה התעכבו תכניותיו. המלווה שלו שם לב שמנסים להשיג מונית, ושאל לאן הבן צריך והשבנו לו לבית הרפואה.

תיכף הציע את עצמו להסיעו, ובפרט שהוא מתנדב בעמותה של חסד, ובתפקידו הוא מסיע חולים מהבית לבית החולים. הוא הסביר שזה אפילו לא טרחה עבורו כי אם חלק מתפקידו ביום יום.

בעל המעשה: מורינו הרב שליט"א

הפעונים לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזנן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס בפקס: 15326517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

יצא לאור

הודעה משמחת

יצא לאור ספר

שער הכוונות עם טיב הכוונות

וסידור הרש"ש עם טיב הרש"ש

שבת ה"ג

ניזן להשגת כוונות הספרים

משראה שבלתי אפשרי להמשיך כך ברגל, ביקשני להסיעו בעגלתי עד לבית הרוי, ושם כבר יהיו לו מעות לשלם לי בשכר טרחתי. כמובן שנענית בשמחה, וכאשר הגענו לבית הרוי רצה להסדיר עמי את ענין התשלום, אמרתי שבשום אופן איני לוקח ממנו תשלום עבור אותה נסיעה, שכן עצם הזכות שנפלה בחלקי לעזור ולסייע לצדיק היא התשלום הטוב ביותר עבורי!

לשמע הדברים הרהר קמעה הצדיק ושאל: אמור נא, מה הוא כל הרכוש שלך?

ענית בכנות, שכל רכושי מסתכם בשני הסוסים הללו הרתומים למרכבה זו שלפניי...

ברכני הצדיק, שהיות ומתקרבם אנו בשלי ימי החורף אל חג הפורים ואל חג הפסח, יהיה אפוא סוס אחד בשביל חג הפורים ואילו הסוס השני יאה בשביל חג הפסח!

והנה בהגיע חג הפורים מת לפתע הסוס האחד, מכרתי את עורו ובתמורתו היה לי די מעות בשביל הוצאת הפורים. לקראת חג הפסח מת לו בפתאום גם הסוס השני, ובתמורת מכירת העורות כבר היה בידי גם להוצאות הפסח, כדבר הצדיק. אך לאחר עבוד חג הפסח כבר לא נשארו בידי לא מעות, ואף לא סוסים למלאכת פרנסתי, נועצתי אפוא שוב עם הרבי כדת מה לעשות בענין הפרנסה, והרבי הקדוש מסאסוב צחק ואמר בלשון קדשו: גענוג גיועוץ איבעל בעגלה! [מספיק היית בעל עגלה], עתה רוצים אותך בשמים בתור יהודי עשיר ולא כעני דכא!

לך נא אל מחו סטרעליסק, שם תחכור את אחות הענק של הפריץ דאמינסקי באותו מחו לארבעים שנה מראש, ועשה חיל בעסקיך! למרבה הפלא הסכים הפריץ לתנאי החכירה ארוכת הטווח, על אף שלא היה בידי באותה עת אף לא פרוטה אחת לטקל את החוב, ואמר שמצאתי חן בעיניו בישרי, ולכשירוחו לי אחזירי החוב.

נכנסתי אפוא לעסקים הללו שבאחוזת הגדולה כאן, וברכת הצדיק נכנסה בכל העסקים, ועד מהרה עלה בידי גם לשלם את חובו של הפריץ, וגם להתעשר בעושר רב.

והנה מאז שסיפירתי לפני הרבי הק' דגן כאן בסטרעליסק את כל העלילה הזו שהתרחשה עמי אצל הסאסובער, מאוד מצא חן בעיניו טיב אותו המעשה, ומאז קרא אותי 'הברכה של הסאסובער'... ואיני יודע מאיזה חלק בטיב זה הסיפור התפעל הרבי, אך מאז שסיפירתי זאת לפני מחבני מאוד!

ואף אנו בתראי דבתראי, למדנו עד היכן מנעת מצוות כיבוד ומורא אב ואם! שיש לצאת עבורה במסירות נפש באש ובמים, למען כבוד בית אבא! ומכוח ברכת אותה מצוה נפלאה המשיך הצדיק עשירות גדולה וברכה רבה לאיש ישראל!

ויפתח הנגיד ויספר את טיב קורות חייו: בעבר לפני שחכרתי כאן את אחות הענק מן הפריץ, הייתי 'בעל עגלה' פשוט... מיטלטל בדרכים אנה ואנה, מעלה נוסעים כאן ומורידם שם, כדרכם של בעלי עגלות.

והנה ביום חורפי גשום וסוער אחד, פוגש אני בדרך נסיעתי יהודי של צורה המשרך את דרכו בקושי בדרכים המשובשות, רגליו מתבוססות בבוץ הטובעני, כולו רטוב עד לשר עצמותיו מגשמי הזלעפות שצלפו בו ללא הרף, והיה נראה קרוב לסכנה של ממש. קפצתי מיד מן העגלה להצילו מן הרפש ומן הטיט, והתברר לי שהיה זה הר"ק רבי משה לייב מסאסוב צוק"ל, שכידוע היה מתהלך רבות בדרכים מעיר לעיר לצרכי מצוה ולסיבות הידועות לו.

תיכף הכנסתי אותו אל תוככי העגלה המוסקת, שם חיממתי את גופו הסהור וסייעתי לו להתאושש ולהתחזק. לאחר מכן שאלתי אותו בחרדת קודש מדוע מוכרח היה לצאת במזג אוויר פשה שכזה, כשאין בידו אפילו כמה זאטות לשלם עבור עגלה שתיקחנו למחז חפצו, ומבוסס רגלי קדשו בטיט במסירות נפש שכזו?

אמר לי הצדיק בשמחה גדולה, שהוא עומד עתה בדרכו לאחת מן המצוות הגדולות ביותר שבתורה! שהיא מצוות "כיבוד אב ואם", כי רגליו הם אביו ואימו שהוא נכנס לבקר אצלם מפעם לפעם, וכבר מחכים וממתנינים עליו. ובהיות שאין הפרוטה מצויה בכיסו הוכרח לצאת לדרך ברגל, ועל אף שקדו השמים בעבים לא חשב שיהיו גשמים קשים וסוערים כאלו בדיק בהיותו על אם דרך. אך עתה

הגדול של הגה"ק סיידא נבא סאלי צוק"ל, היה מגדולי התורה והיראה בארץ מרוקו. ולצד אביו וקניו הקדושים שימש אף הוא בפארה של תורה ועבודה, ונדע שם כאחד מן הצדיקים והגאונים יראי אלקים מרבים.

לאחר עלותו לארץ ישראל בעקבות עלייתו של אביו הגה"ק, וכראותו מצב היהדות שבה הודעו מאוד מעוצם הנפילה של החופשיים המורדים בה' ובתורתו. ובעיקר סלדה נפשו מחוסר הצניעות והפריצות הנוראה ברחובות קריה, כידוע גדול מסירות נפש העצומה לשמירת העיניים בטרה וקדושה רבתי, ואמר שהפריצות המשתוללת בחצות מפריעה לו מאוד, כי מעודו הורגל בהיותו במרוקו שהיו הנשים צנועות עד מאוד, ובפרט כאשר ראו שם הנשים יהודי תלמידי חכם מתהלך ברחוב היו בורחות כמטחוי קשת להצניע עצמן, מרוב קדושה וצניעות שהתחנכו בהן תדיר.

ומתחילה היה 'לבא מאיר' חפץ לשוב בחזרה לארץ מרוקו, כדי שיוכל לחזור אל אותם חיים צנועים וטהורים שהורגל בהם. - אך לאחר שעלה להיוועץ עם אביו מורו ורבו הבבא סאלי, לא הסכים עימו אביו הק', הוא הגיח את דעתו שקדושת ארץ הקודש תגן בעדו, שיוכל להתעלות במעלות התורה והיראה כאן יותר מחוץ לארץ הטמאה באוויר ארץ העמים. והסכיב את דעתו ושיטתו שהיהדות במרוקו כנראה לא תמשיך להתעלות כבשנים קדמוניות, מאחר ההכמים והחרדים שבה עולים כולם לארץ הקודש או לשאר פזורות הגולה. ואילו כאן בארץ הקודש מתחזקים היראים ומתבררים, ויכול לפתוח ישיבה ולהתגדל בתורתו בהשקט ובמנוחה. - כאשר אכן התברר לאחר שנים שהטיב לראות אל נכון את מצב היהדות במרוקו, שהלך ונחלש במשך השנים נודע.

אמר על כך רבי מאיר לתלמידיו, שמצידו היה קשה לו עד מאוד לקבל את דעתו של אביו, כי המראות הקשים שבחצות הפריעו בעודו ביותו, אף שכמובן מעולם לא הביט ולא הסתכל בהם אף לא בהסתכלות כלשהיא בעלמא... אלא שחזקה עליו מצות אביו, והוא מבטל את דעתו מפני דעת אביו הגדול!

ואכן הוא פתח את בית מדרשו בעיר אשדוד יצ"ו, ושם היה סגור בתוככי ביתו וחדרו הק' תדיר, כמעט ולא יצא מביתו, כדי להישמר בקדושתו ובטהרתו, ולקיים את מצוות אביו, כ"א "כבד את אביך"!

[שם] § § §

בומניו מתרגלים הילדים מקטנותם לקבל ולקבל, לקחת ולקחת... לפני שהאבא יוצא מן הבית באים הם עם מבוקשם בפיהם, אבא תקנה לי, תביא לי... ומשאך נכנס לביתו, אבא מה הבאת לי? מה קנית לי... מאמר נוקב יורד אמרה אמי מורתי ע"ה, שהיתה פיקחת מאד, וכשראתה דרכי ההתנהגות עם הילדים בדורו, אמרה שלפי מה שהיא רואה בעיניה כיצד ההורים עובדים בשביל הילדים, זהו הר"י: "כבד את בנך ואת בתך"... ולא את אביך ואת אמך...

העולם מספרים על אב אחד שביקש מנבו הקטן להכין לו כוס קפה, אמר הקטן אני עדיין אינני בר חיובא... וחבל שתתקיים מצוה זו רק משום חינוך, שלרוב השיטות אינו אלא דרבנן, כאבד בזאת את אחי הבר מצוה, כדי שתתקיים כאן מצוה דאורייתא גמורה!

מששמע הבחור במה דברים אמורים, אמר מצוה יקרה כזו מן הראוי לכבד בה את אחי הגדול, כמ"ש (כתובות קג): "כבד את כו', לרבות את אחיך הגדול"...

מששמע הכיבוד אל האח הגדול, לא מצא הלה מאן הדוא לגלגל את המשימה לפתחו, פנה לאביו היקר ואמר: כזו מצוה רבה וחשובה! מן הראוי שאכבד בה את אבי בעצמו...

צריך הרבה שכל וחכמת חיים כיצד ומה ומתי להעניק לילד, ולהמציא סיבה לנתינת החורגת מן הרגילות, כדי שיתרגל הילד לדרכי המוסר, שצריך גם 'לתת' בשביל לקבל, ואי אפשר כל היום תמיד רק לקבל...

[סיב הנישואים, אברכים, שער הבית פי' חינוך הילדים, א]

§ § § אחד מחוכמי האחרות שבפנך העיר 'סטרעליסק' היה איש יהודי יתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

[פרסיות, קובץ 002-1019-131]

§ § §

בילדותו היה אבי מורי צוק"ל נהור מאוד שלא להכשילו ח"ו במצות כיבוד אב ואם החמורה, ולכן היה שוקל היטב לפני כל ציווי שמצוה לנו אם אנו נקיים אותו למעשה או לא.

לפעמים היה פונה אלינו בלשון מתחכמת: אינני רוצה לומר לך ולצוות עליך לעשות כך, כדי שלא להכשילך חלילה במצות 'כבד את אביך' אם לא תעשה זאת... - לכן איני גוזר זאת בגיורת אב, רק מציע לפניך, שאם תרצה תעשה נא בבקשה כך וכך, אבל אין אתה מחויב בדבר...

ומה חושבים הנכם, זה עבד או לא? - זה עבד נפלא! אחרי פנייה שכזו לא היה שייך לסרב! המילים החמות והמחוכמות הללו, ביחד עם החיוך הפיקח שנלווה אליהם... הצליוו פי כמה יותר מגישה של ציווי פקודת המושל והרוזן!

ואמר לי מורי הגה"צ רבי ישראל יעקב פישר צוק"ל, ראב"ד העדה החרדית, ומרא דאתרא דפה זיכרון משה עיר"ק ת"ן, שמצוה רבתא זו של כיבוד אב ואם מלווה את האדם כל ימי חייו תמיד, בכל פרט ובכל ענין, כן אמר לי כמה וכמה פעמים, דו"ק ותשכח!

[סיב הנישואים, אברכים, שער הבית פי' חינוך הילדים, ג]

כבד את אביך ואת אמך - למען יאריך ימך!

על הברכה יעמדו

התורמים להפצת העלון

גלילי 19

קשת הרשת
מחנה י"ב ירוקין מכירת
02-6257948
info@keshet-harehet.co.il

גרפצ'יק
סל: 02-5002321

לע"י הבחור שמואל
מאיר ז"ל בן יבלחטיא
רבי ישראל יצחק
ולב"ע יח נסלו תנצבה.

לע"י מרת חיה
סאסא בת לאה
נלב"ע יסיון
תנצבה.

שרה שיינדל
בת סילה רחה
להצלחה בכל
העניינים

האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו
הרב יהודה בן שרה שיינדל
והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל
וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים

יוסף בן
סילה רוחא
לרפואה
שלימה

לע"י מרת
הינדל בת
משה ירסיוו
ובלומה

לע"י
יעקב
צבי בן
שראל

יר"ל ע"י קהילת שבת בביית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים | טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגוויך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענויניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173